

Handläggare
Nathan Öhrn
Telefon: 08-50833689**Till**
Utbildningsnämnden
2025-11-20

Studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan läsåret 2026/2027

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan för läsåret 2026/2027 i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fastställer årligen studievägsutbudet.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande innehåller förslag till organisation av studievägsutbudet vid stadens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor läsåret 2026/2027.

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål och arbetsmarknadens behov.

Anpassningen till elevernas önskemål innebär att förvaltningen inte kan göra den definitiva dimensioneringen innan ungdomarnas val är kända. Beslut om ändringar i dimensionering, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är delegerat till gymnasiedirektören.

Utbildningsförvaltningen föreslår en ökning med cirka 500 platser. Ökningen fördelas på högskoleförberedande program, yrkesprogram, introduktionsprogram och individuella programmet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan för läsåret 2026/2027 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Bakgrund/Ärendet

I början av varje antagningsår föreslår förvaltningen ett studievägsutbud på gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Utbildningsnämnden fastslår därefter studievägsutbudet. Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål och arbetsmarknadens behov.

Över 34 000 elever sökte till gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i Stockholms gemensamma gymnasierregion 2025. En tredjedel av de sökande var folkbokförda i Stockholms stad.

Antalet 16-åringar förväntas öka något i regionen fram till 2026, då det kommer att vara fler 16-åringar i länet än det varit de senaste decennierna. Därefter förväntas antalet 16-åringar återgå till och hålla sig kring 2024:s års nivå fram till 2032. Behovet av gymnasieplatser ökar därmed något men inte med de volymer som elevprognoserna visade för ett par år sedan. Förvaltningen behöver ta hänsyn till de nedskrivna elevprognoserna i sin fortsatta planering av gymnasieutbudet i samverkan med den gemensamma gymnasierregionen.

Budgetuppdrag om yrkesprogram

I kommunfullmäktiges budget för 2025 och i finansborgarrådets förslag till budget 2026 finns ett flertal aktiviteter om att utöka utbudet av yrkesprogram. Förvaltningen kommer under 2026 utreda möjligheten att starta ett nytt yrkesprogram som leder till yrken där det råder kompetensbrist och möjligheten att starta ytterligare ett yrkesprogram på en befintlig skola med högt söktryck och som domineras av högskoleförberedande program.

Elevernas sökmönster

Drygt 28 300 ungdomar blev antagna till nationella program på gymnasieskolan i år, vilket innebär en ökning på cirka 100 elever. Andelen som har antagits till ett yrkesprogram ökade i år igen och ligger nu på 22 procent, medan andelen antagna till ett högskoleförberedande program minskade till 78 procent.

Ekonomiprogrammet är regionens största program med 6 700 antagna, men det minskade med cirka 200 antagna, vilket kan tyda på ett trendbrott. Estetiska programmet har även i år färre antagna. El- och energiprogrammet fortsätter att öka och är det klart största yrkesprogrammet. Bygg- och anläggningsprogrammet vände uppåt efter flera år av sviktande antal sökande. De nya riksrekryterande yrkesprogrammen på S:t Eriks gymnasium gjorde ett starkt första år och fyllde sina platser.

Erfarenheter från antagningen 2025

Förvaltningen följer antagningsprocessen noga och gör anpassningar i utbudet baserat på elevernas sökmönster till olika program och inriktningar inför antagningen. Ungdomarnas intresse för stadens skolor i egen regi är fortsatt högt. I år hade fler ungdomar en skola i stadens regi som förstahandsval. Fyllnadsgraden är hög både på högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Teknikprogrammet med inriktning samhällsbyggande och miljö på Thorildsplans gymnasium har de senaste åren haft ett söktryck som motsvarar en klass och till slutantagningen justerade förvaltningen antalet platser i enlighet med detta. Inför utbudet 2026 har förvaltningen minskat utbudet till en klass på inriktningen samhällsbyggande och miljö, vilket ger plats för en ny spetsutbildning på teknikprogrammet mot programmering och autonoma system.

Utbudet i regionen på de nationella yrkesprogrammen är fortsatt högre än antalet platser på flertal program. Vid slutantagningen fanns det lediga platser på samtliga nationella yrkesprogram. Under reservantagningarna minskade antalet lediga platser och på el- och energiprogrammet fanns det då inga lediga platser, och VVS- och fastighetsprogrammet, industritekniska programmet och restaurang- och livsmedelsprogrammet hade då 15–20 lediga platser. Övriga nationella yrkesprogram som leder mot branscher där Skolverket bedömer att det finns ett arbetsmarknadsbehov hade ett stort antal lediga platser.

Förslag till utbud höstterminen 2026

Förslag till utbud inför kommande antagning höstterminen 2026 läggs på hösten året innan för att sökande elever ska veta vilket utbud som finns att söka när de besöker gymnasiemässan och skolornas öppna hus. Första ansökningsomgången till gymnasiet är öppen från mitten på januari till mitten på februari 2026.

Den definitiva dimensioneringen kan inte göras förrän ungdomarnas val är kända. Beslut om ändringar i dimensioneringen, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är delegerat till gymnasiedirektören.

På totalen föreslås antalet platser som erbjuds i årskurs 1 öka med cirka 500 platser, se tabell 1.

Tabell 1. Antal platser i egen regi 2024, 2025 samt förslag 2026.

Program	Antal platser, årskurs 1		
	2024	2025	2026
Högskoleförberedande program (inklusive IB)	5621	5418	5761
Yrkesprogram (exklusive yrkesdansare)	653	669	698
Introduktionsprogram	992	902	1024
Anpassad gymnasieskola	131	127	134
Totalt	7397	7116	7617

I bilaga 1 framgår föreslagen dimensionering av antal utbildningsplatser på respektive program. Med antal platser avses antal antagningsplatser i årskurs 1.

Högskoleförberedande program

Det totala antalet platser på högskoleförberedande program föreslås öka. Detta är framför allt en effekt av Slakthusområdets gymnasium startar läsåret 2026/2027 med ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Ökningen beror också på att Betty Pettersons gymnasium får tillgång till nya lokaler och att ett par skolor har fler avgångsklasser i år och därmed fler lediga platser i årskurs 1.

Slakthusområdets gymnasium och Betty Pettersons gymnasium planerades innan beslutet om de nya bestämmelserna i skollagen om planering och dimensionering i gymnasieskolan, och således innan Skolverket hade tagit fram regionala planeringsunderlag som tar hänsyn till arbetsmarknadens behov. Båda skolorna planerades för högskoleförberedande program med hänsyn till elevernas efterfrågan, i enlighet med då gällande lagstiftning.

Yrkesprogram

Även ökningen av platsantalet på yrkesprogrammen beror på att Slakthusområdets gymnasium startar med försäljnings- och serviceprogrammet, men också på att fler platser har skapats i befintliga lokaler på Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium (STFG). Platsantalet på naturbruksprogrammet minskar samtidigt som antalet platser på yrkesintroduktion mot naturbruksprogrammet ökar.

Introduktionsprogram

Andelen stockholmare som är obehöriga till lägst yrkesprogram ligger de senaste två åren på högre nivå än tidigare. Detta sammanfaller med att antalet 16-åringar och antalet 16–18-åringar är som högst år 2026. Förvaltningen ser därför ett behov av att öka antalet platser på introduktionsprogrammen och föreslår följande justeringar på introduktionsprogrammen.

Programinriktat val

Endast marginella förändringar.

Yrkesintroduktion

Förvaltningen föreslår en ökning med totalt 36 platser på yrkesintroduktion. Merparten av ökningen möjliggörs genom att Spånga gymnasium och STFG startar helgrupper på yrkesintroduktion.

Individuellt alternativ

Förvaltningen föreslår en ökning med 82 platser, företrädesvis på ESS-gymnasiet, Blackebergs gymnasium och Liljeholmens gymnasium.

Språkintröduktion

Behovet av språkintröduktion är svårt att bedöma. Förvaltningen gör bedömningar tillsammans med grundskoleavdelningen, följer utvecklingen av nyanlända elever hos START Stockholm och tar del av prognoser för att bedöma hur många elever som kan vara aktuella för språkintröduktion nästa höst. Utifrån detta föreslår förvaltningen en minskning av antalet platser på språkintröduktion, vilket möjliggör en ökning på individuellt alternativ.

Platser i fri kvot

I enlighet med gymnasieförordningen avsätts ett begränsat antal platser för fri kvot vid antagningen till stadens kommunala gymnasieskolor. Årligen avsätts cirka 40–45 platser för elever som ansöker om fri kvot på grund av särskilda omständigheter och cirka 90–100 platser för elever som ansöker med utländska betyg. Totalt avsätts cirka 140–145 platser för fri kvot i stadens gymnasieskolor.

Anpassad gymnasieskola

Prognoser visar att inflödet av elever från anpassad grundskola kan förväntas öka. Förvaltningen föreslår att antalet platser på individuella programmet ökar. Det fanns lediga platser på de nationella programmen vid antagningen 2025 och förvaltningen ser att dimensioneringen av dessa kan vara kvar på samma nivå till 2026. Programmet för fordonsvård och godshantering ökar med två platser i enlighet med tidigare planering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samråd med stadens kommunala gymnasieskolor, grundskoleavdelningen, avdelningen för ekonomi och styrning samt avdelningen för utveckling och samordning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 november 2025. Funktionshinderrådet kommer få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 12 november 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Enligt skollagen 15 kap. 30 § ska varje kommun ansvara för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god

kvalitet, antingen genom att anordna den själv eller via ett primärt samverkansavtal med andra kommuner. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. På dettas sätt tar beslutet om studievägsutbudet hänsyn till barnens bästa, vilket artikel 3 i barnkonventionen berör.

Utbildningsförvaltningen anpassar utbudet per skola inför både den preliminära och den slutliga antagningen för att möta ungdomarnas efterfrågan. Fortsatt har förvaltningen vissa givna förutsättningar att förhålla sig till, till exempel är de kommunala gymnasieplatserna på nationella program öppna för hela länets sökande.

Ungdomar, oavsett könstillhörighet, som söker till gymnasieskolan berörs direkt av beslut om studievägsutbud. Som underlag för årets beslut har bland annat statistik och erfarenheter från elevernas sökmönster 2025 använts. Enligt barnkonventionens artikel 12 ska barn kunna ge synpunkter på de ärenden som berör dem. Synpunkter från ungdomar har i detta läge inte inhämtats, men förvaltningen försöker kontinuerligt beakta de sökandes önskemål genom att justera studievägsutbudet under antagningsomgången. Beslut om studievägsutbud är ett led i att bereda möjlighet för alla ungdomar till fortsatta studier. Det görs ingen diskriminerande åtskillnad av något slag (artikel 2 i barnkonventionen) i beslutet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan läsåret 2026/2027 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Joachim Håkansson
Gymnasiedirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Studievägsutbudet 2026/2027